

KLUB POSLANIKA DEMOKRATSKI FRONT - PZP

Podgorica, 13. decembar 2021. godine

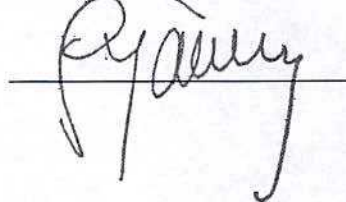
SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Aleksu Bečiću, predsjedniku

	
CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	13. 12. 20 21 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	33/21-g/7
VEZA:	
EPA:	348 XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG.

Poštovani,

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosim amandmane na PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2022. GODINU.

Poslanik
Prof. dr Branko Radulović

AMANDMAN 1

U članu 14 Predloga Zakona o Budžetu Crne Gore za 2022. godinu, poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Država će se u 2022. godini zadužiti i za finansiranje izrade tehničke dokumentacije za izgradnju kapitalnih projekata, u iznosu do 44.000.000,00 eura, i to:

1. Za Studiju održivog multimodularnog i intermodularnog transporta u Crnoj Gori, u iznosu do 1.000.000,00 eura;
2. Za dovršetak izrade tehničke dokumentacije (Studija izvodljivosti, Idejno rešenje i Glavni projekat) za trasu brze saobraćajnice Sukobin – Debeli Brijeg, u iznosu do 15.000.000,00 eura;
3. Za dovršetak izrade tehničke dokumentacije (Studija izvodljivosti, Idejno rešenje i Glavni projekat) za trasu auto-puta Bar-Boljare, u iznosu do 25.000.000,00 eura;
4. Za Studiju opravdanosti izgradnje Jadransko-jonskog auto-puta, u iznosu do 1.000.000,00 eura;
5. Za Studiju rekonstrukcije željezničke pruge Bar-Beograd, za trasu Bar-Vrbnica, u iznosu do 1.000.000,00 eura;
6. Za izradu „Energetska politika Crne Gore do 2050. godine“ i Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2050. godine, u iznosu do 1.000.000,00 eura;
7. Za dovršetak tehničke dokumentacije gasifikacije Crne Gore (Studija izvodljivosti, Idejno rešenje i Glavni projekat), u iznosu do 2.000.000,00 eura;
8. Za izradu Master plana valorizacije vjetro potencijala i sunčevog zračenja u Crnoj Gori, u iznosu do 300.000,00 eura;
9. Za izradu Studije održivog razvoja aluminijumske industrije u Crnoj Gori, u iznosu od 600.000,00 eura;
10. Za izradu Studije održivog razvoja proizvodnje i prerade čelika u Crnoj Gori, u iznosu od 400.000,00 eura;

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Država će u sledeće četiri godine, počev od 2022. godine, izdati garancije u ukupnom iznosu do 1.759.000.000,00 eura, i to:

1. Za dovršetak izrade tehničke dokumentacije (Studija izvodljivosti, Idejno rešenje i Glavni projekat) za izgradnju HE“Komarnica“, HE“Piva II“ i HE“Kruševo“ koje bi funkcionisale reverzibilno, u taktu, proizvodeći tkz. vršnu energiju, u iznosu do 5.000.000,00 eura;

2. Za izgradnju HE“Komarnica“, HE“Piva II“ i HE“Kruševo“ u iznosu do 800.000.000,00 eura;
3. Za izradu tehničke dokumentacije (Studija izvodljivosti, Idejno rešenje i Glavni projekat) za izgradnju HE“Boka“, u iznosu do 3.000.000,00 eura;
4. Za izgradnju HE“Boka“, u iznosu do 400.000.000,00 eura;
5. Za izradu Studije održive ekološke rekonstrukcije TE“Pljevlja I“, koja bi obuhvatila i moguću izgradnju TE“Pljevlja II“, u iznosu do 1.000.000,00 eura;
6. Za održivu ekološku rekonstrukciju TE“Pljevlja I“ i izgradnju TE“Pljevlja II“, u iznosu do 300.000.000,00 eura;
7. Za modernizaciju i restrukturiranje „Luka Bar“AD i vraćanje u državno vlasništvo „Port of Adria“AD, u iznosu do 100.000.000,00 eura;
8. Za modernizaciju i restrukturiranje „Aerodromi Crne Gore“AD, u iznosu do 150.000.000,00 eura.

U skladu sa navedenim vrši se prenumeracija stavova.

OBRAZLOŽENJE

Dinamičnim i održivim ekonomskim razvojem i velikim investicionim ciklusom, stvarnim Maršalovim planom, uz brojne druge reformske aktivnosti i uspostavljanjem pravne države, se može, prije svega, stvoriti država ekonomskog prosperiteta i socijalnog blagostanja.

Veliki investicioni ciklus se mora realizovati na krajnje znaven način uvažavajući crnogorske resurse, globalni kontekst, nove politike EU, zakonske i stručne procedure, što bi omogućilo njihovu dugoročnu održivost i maksimalne ekonomske efekte, te onemogućili devastaciju resursa i negativne efekte.

Da bi se postigla optimalna rešenja po pojedinim sektorima i subjektima, te njihova realizacija, neophodno je formirati naučne i finansijske institucije poput „Instituta za razvoj Crne Gore“, „Razvojne banke Crne Gore“, „Fonda za Crnu Goru“, „Garantnog fonda“.

Postizanja tkz. zrelosti projekata zahtijeva punu analitičnost i multidisciplinarnan pristup. Neophodno je takođe imati u vidu i praksu EU da se realizacija kapitalnih investicija, posebno iz sektora saobraćaja u najvećoj mjeri, bezpovratno finansira iz fondova EU, tako da početak realizacije kapitalnih projekata trebamo usaglasiti sa statusom Crne Gore u odnosu na EU.

Investicioni ciklus treba, prije svega, realizovati u oblasti energetike, saobraćaja, turizma, infrastrukture, industrije. U predlogu koji determiniše ovaj amandman su navedeni

projekti koji su od primarnog značaja. Nivo navedenih aktivnosti omogućava dugoročnu održivost i maksimalne efekte, te kvalitetnu proceduru kojom se postižu takvi efekti.

Izradom validne tehničke dokumentacije i postizanje stanja tkz. zrelosti projekta, moguća je njegova realizacija sa minimalnim finansijskim troškovima, te dobijanje bespovratnih sredstava od fondova EU i najpovoljnijih kreditnih uslova.

AMANDMAN 2

Poslije člana 15 dodaju se dva nova člana, koji glase:

„Član 16

Država će se srednjoročno, počev od 2022. godine, zaduživati u cilju osnivanja „Fonda za Crnu Goru“ u vrijednosti do 2 milijarde eura, kako bi se finansirali kapitalni projekti od velikog javnog interesa čijom realizacijom će se značajno povećati rast BDP-a, konkurentnost crnogorske ekonomije, smanjiti spoljno trgovinski deficit, stvoriti brojna radna mjesta i povećati socijalni status građana.

Potrebna finansijska sredstava će se obezbijediti na način iz člana 15.

Član 17

Vlada će za neplanirane i nedovoljno planirene neophodne izdatke po pojedinim programima koristiti sredstva iz tekućih budžetskih rezervi i dopunski se zaduživati u skladu sa zakonom.

Potrebna nedostajuća finansijska sredstava će se obezbijediti na način iz člana 15.

U skladu sa navedenim vrši se prenumeracija članova.

OBRAZLOŽENJE

Osnivanje „Fonda za Crnu Goru“ u vrijednosti do 2 milijarde je neophodan za realizaciju velikog investicionog ciklusa. Treba znati da sve države EU, koristeći „Paket za nove generacije EU“ u iznosu od 750 milijardi € i „Višegodišnji finansijski okvir za period 2021-2027. godine“ u iznosu od 1.074,3 milijarde €, uz brojne druge izvore finansiranja su pokrenule novu ekonomsku politiku i prevazilaze izazove prouzrokovane pandemijom, energetskim i prehrambenim tržišnim nedostatcima i mnogim drugim neravnotežama i klimatskim poslasticama i zahtjevima. Za ove namjene pojedine države su odvojile više od

10.000 € po glavi stanovnika pri čemu se ne poštuju ni kriterijumi iz Mastrokta o veličini zaduženja u odnosu na BDP. Crna Gora je dobila simbolični iznos od EU.

Kao primjer je podrška Hrvatske iz sredstava samo „Paket za nove generacije EU“ „Višegodišnji finansijski okvir za period 2021-2027. godine“ u iznosu od 22 milijardi eura, od kojih su 5,9 milijardi eura bespovratna sredstva a ostala sa izuzetno povoljnim kamatama i velikim grejs periodom. Sredstva će biti operativna tokom 2021. i 2022. godine. Na ovaj način je Hrvatska na svaki uloženi euro dobila iz budžeta EU 4,5 eura.

Predlog Zakona o Budžetu Crne Gore za 2022. godinu dovoljno ne prepoznaje zdravstvene, ekonomske i socijalne potrebe. U tom smislu je neophodno da se iz tekuće budžetske rezerve ostavi mogućnost preusmjerenja finansijskih sredstava i dopunskog zaduživanja kako bi unaprijedilo stanje u ovim sektorima.

AMANDMAN 3

U članu 20, II Posebni dio, Org. kod 40 501-Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Program 22 025, Potprogram 22 025 002, Aktivnost 22 025 002 001, Ekon. klas. 421, dodaje se podklasa - Ishrana djece u osnovnom obrazovanju i izdatak od 17.820.000 €.

OBRAZLOŽENJE

Imajući u vidu UNICEF-ove analize koje ukazuju da nam je svako treće dijete u Crnoj Gori gladno, neophodno je da država pokaže odgovornost i obezbijedi jedan besplatan obrok za svu djecu u osnovnim školama. Na taj način bi se postigao i puni sociološki i psihološki efekat i jednakost tokom sazrijevanja sve djece. Osnovno obrazovanje u 2021. godini pohađa 68.629 djece.

AMANDMAN 4

U članu 20, II Posebni dio, Org. kod 40 701-Ministarstvo prosvete, nauke, kulture i sporta, Program 19 040, Potprogram 19 040 001, Aktivnost 19 040 001 001, Nacionalni i međunarodni programi i projekti, predloženi iznos 1.633.702,00 eura se mijenja i glasi 4.100.000,00 eura.

OBRAZLOŽENJE

Prema Lisabonskoj konvenciji izdvajanja za nauku treba da dostignu nivo od 3%BDP, dok je u pojedinim naprednim, tehnološki razvijenim državama svijeta ovaj nivo u kontinuitetu

dostiže vrijednost veću čak i od 5%BDP. To bi značilo da izdvajanje za nauku u Crnoj Goi treba da iznosi više od 120.000.000, 00 eura. Paradoksalno, ali istinito je da je predlogom Budžeta predviđeno svega 0.04%BDP. Krajnje je vrijeme da dostignemo makar 0.1%BDP.

AMANDMAN 5

U članu 20, II Posebni dio, Org. kod 41 101-Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Program 16 002, Potprogram 16 002 001, Podrška poljoprivredi, predloženi iznos 18.718.544,23 eura se mijenja i glasi 30.718.544,23 eura; Potprogram 16 002 006, Podrška ruralnom razvoju, predloženi iznos 8.121.927,37 eura se mijenja i glasi 13.121.927,37 eura; Potprogram 16 002 007, Podrška Agenciji za plaćanje, predloženi iznos 9.773.929,24 eura se mijenja i glasi 14.773.929,24 eura; Potprogram 16 002 008, Stručni i operativni poslovi ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predloženi iznos 672.977,87 eura se mijenja i glasi 972.977,87 eura; Program 16 004, Potprogram 16 004 001, Podrška ribarstvu, predloženi iznos 1.158.307,56 eura se mijenja i glasi 2.158.307,56 eura; Program 16 005, Potprogram 16 005 002, Šumarstvo, lovstvo i drvna industrija, predloženi iznos 423.635.64 eura se mijenja i glasi 623.635.64 eura; Program 16 006, Potprogram 16 006 003, Podrška vodoprivredi, predloženi iznos 1.376.310,76 eura se mijenja i glasi 1.876.310,76 eura;

OBRAZLOŽENJE

Polazeći od činjenice da poljoprivredno-prehrambeni sektor je od izuzetne važnosti, da su prisutni negativni demografski trendovi, zapuštena sela, devastirani i neiskorišćeni resursi, da nam je čak više od 70% površine neobrađeno, da je produktivnost na crnogorskim farmama mnogostruko manja, da nam je ogroman deficit u spoljno-trgovinskoj razmjeni hrane, da su nam neophodne istinske reforme u ovom, jednom od najznačajnijih resursa, da moramo postići u srednjoročnom periodu kumulativnu samodovoljnost u hrani i piću, iznos predviđen Budžetom za 2022. godinu od 40.245.632,68 eura ukupnih izdataka je predlogom ovog amandmana povećan za iznos od 25 miliona eura. Čak i ova sredstva su nedovoljna za istinske reforme, pa nam je u budućnosti potrebno da tekući izdaci za sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede budu u doglednom periodu minimum 100 miliona eura.

AMANDMAN 6

U članu 20, II Posebni dio, Org. kod 60 101-Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Program 22 010, Potprogram 22 010 001, Aktivnost 22 010 001 006, Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u Crnoj Gori, predloženi iznos 443.720.525,14 eura se mijenja i glasi 486.577.010,94 eura.

OBRAZLOŽENJE

Penzioneri, kao socijalna kategorija, posebno oni sa minimalnom penzijom se nalaze u izuzetno teškoj finansijskoj situaciji. Njihova kupovna moć biće sve manja sa neminovnim rastom cijena hrane i lijekova. Zato je neophodno povećati minimalnu penziju od 147,08 na iznos od 250,00 eura. Takođe i odnos minimalne zarade u odnosu na minimalnu penziju se u drugim državama kreće iznad 70%, što bi značilo da minimalna penzija u Crnoj Gori nakon povećanja minimalne zarade treba da iznosi minimum 315 eura. Čekajući najavljenju reformu penzionog sistema ili usaglašavanje penzija sa porastom zarada i inflacijom januara 2023. godine penzioneri bi prošli kroz egzistencijalnu golgotu.

Predloženim amandmanom bi se obuhvatilo 52.677 penzionera, dok bi dopunski izdaci iznosili 3.571.373,82 eura na mjesečnom nivou, odnosno 42.856.475,84 eura na godišnjem nivou.

Pri povećanju minimalne penzije sa 147,08 na 200 eura, tada bi se obuhvatilo 37.566 penzionera, dok bi dopunski izdaci iznosili 1.419.281,66 eura na mjesečnom nivou, odnosno 17.031.379,92 eura na godišnjem nivou.

AMANDMAN 7

U članu 20, II Posebni dio, Org. kod 60 201-Fond za zdravstveno osiguranje, Program 21 011, Potprogram 21 011 002, Zdravstvena zaštita, predloženi iznos 259.451.776,44 eura se mijenja i glasi 320.422.943,44 eura; Potprogram 21 011 003, Ostala zdravstvena zaštita, predloženi iznos 44.800.000,00 eura se mijenja i glasi 55.328.000 eura; Potprogram 21 011 004, Stručni i operativni poslovi Fonda za zdravstveno osiguranja, predloženi iznos 20.238.002,97 eura se mijenja i glasi 24.993.932,7 eura; Potprogram 21 011 005, Djelatnost Instituta za javno zdravlje, predloženi iznos 8.271.163,40 eura se mijenja i glasi 10.419.610,20 eura;

OBRAZLOŽENJE

Sve projekcije i analize ukazuju da minimalni Budžet za zdravstvo treba da iznosi 410.000.000,00 eura. Predloženim amandmanom je predviđeno povećanje izdataka za 77.239.058,00 eura. Treba uzeti u obzir i dug Fonda zdravstva prema dobavljačima koji će do kraja godine dostići vrijednost oko 70 miliona eura. Vrijeme velikih zdravstvenih izazova i veoma negativno stanje u kojem se nalazi zdravstveni sistem zahtijeva značajno odgovorniji odnos cijelog društva, a posebno države. Paradoksalno, ali istinito je da bi Crna Gora sa ovim amandmanom uz ispunjenje obaveza prema dobavljačima izdvajala samo 532 eura po glavi stanovnika, dok je prosjek u EU 3000 eura po glavi stanovnika, a u Luksemburgu čak 5000 eura.

Postavlja se pitanje kako u takvim okolnostima se može očekivati adekvatna zdravstvena zaštita i održivost zdravstvenog sistema.

AMANDMAN 8

U članu 20, II Posebni dio, Org. kod 60 301-Zavod za zapošljavanje, Program 15 021, Potprogram 15 021 009, Aktivnost 15 021 009 001, Novčana naknada nezaposlenim licima, predloženi iznos 27.500.000,00 eura se mijenja i glasi 119.320.560,00 eura;

OBRAZLOŽENJE

Danas u Crnoj Gori ima 55.241 zvanično nezaposlenih lica. Nezvanično, mnogostruko više zbog toga što postojeći Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ne prepoznaje mnoge kategorije koje su nezaposlene. Takođe, nezaposleni koji su registrovani na Zavodu za zapošljavanje imaju malu nadoknadu u određenom vremenskom periodu i to samo ukoliko su imali prethodno zasnovan radni odnos i drugi status.

Krajnje diskriminatorski da prema novim Vladinim mjerama zaposleni imaju povećanje minimalne zarada na 450 eura i prosječne na 700 eura, a da ogroman broj nezaposlenih, koji su radno sposobni a čiji se broj procjenjuje i na cifru od 170.000 ne prima nikakvu naknadu.

Ovim amandmanom će biti obuhvaćeni nezaposleni koji su registrovani na Zavodu za zapošljavanje i čija mjesečna naknada će iznositi 40% od minimalne zarade, odnosno 180 eura. U skupštinskoj proceduri od decembra 2020. godine se nalaze izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, kojim bi se unaprijedila prava nezaposlenih.

Mjesečna naknada od 180 eura obezbijediće egzistencijalni minimum, motivisati da se svi nezaposleni prijave na biro rada i da se prekvalifikuju i dokvalifikuju i aktivno traže zaposlenje.

Nedostajuća sredstva za rješenja predložena amandmanima 3 do 8, obezbijediće se na način definisan članom 15 i amandmanom 2, kroz novododati član 17.

Mjesečna naknada od 180 eura obezbijediće egzistencijalni minimum, motivisati da se svi nezaposleni prijave na biro rada i da se prekvalifikuju i dokvalifikuju i aktivno traže zaposlenje.

AMANDMAN 9

U članu 20, posebni dio II, organizacioni kod 41506 - Uprava javnih radova (Kapitalni budžet 2022), kod programa 17 020 - Realizacija putne infrastrukture i niskogradnje, na potprogramu 17 020 K04 – Izgradnja lokalne infrastrukture, dodaje se sljedeća aktivnost:

17 020 K04 067 – Rekonstrukcija lokalnog puta i završetak ugradnja javne rasvjete na potezu od kružnog toka kod Komanskog mosta bulevara Podgorica-Danilovgrad do OŠ „Boško Radulović“ Komani, za koju se opredjeljuju sredstva u iznosu od 900.000,00 €.

Istovremeno, kod potrošačke jedinice Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (organizacioni kod 40501), na programu 14 040 – Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom, na potprogramu 14 040 004 – Rezerve, na aktivnost 14 040 004 001 – Upravljanje sredstvima rezerve, umanjuje se izdatak 471-0 - Tekuća budžetska rezerva za iznos od 900.000,00 €.

U članu 2, u tabeli po primicima i izdacima, vrše se korekcije na način što se iznos “Rezerve” umanjuje za 900.000,00 €, dok se za isti iznos uvećava “Kapitalni budžet”.

U članu 3, u tabeli izdataka po vrstama i ekonomskoj klasifikaciji, vrše se korekcije sa odgovarajućim promjenama u zbiru izdataka.

OBRAZLOŽENJE:

Područje Komana i Bandića je specifičan krajolik opština Podgorice i Danilovgrada. Nalazi se na šestom kilometru od centra Podgorice prema Danilovgradu sa raznolikim reljefom. Prije više od 50 godina na tom području je aktivno živjelo više od 3.000 porodica koji su se bavili poljoprivredom i imali značajan stočni fond, uzgajali voće i povrće i vinograde. Pogrešnim politikama ovo područje sa velikim potencijalima je značajno degradirano u svakom pogledu. Krajnje je vrijeme da na sistemski odgovoran način oživimo selo, a sa tim i područje Komana i Bandića koji za to imaju sve prirodne pretpostavke. Ovaj dio Katunske nahije to odavno zaslužuju.

Lokalni put obuhvata sela Ćafa, Baloči, Crvena paprat, Oraovica, Dolovi i Milati, dužine 8,5km. Izgradili su ga stanovnici ovih sela 50-tih godina prošlog vijeka. Poslednji put je asfaltiran 1980. godine, širene je 5m i u veoma je lošem stanju. Značajan doprinos devastaciji puta daje koncesionar ukrasnog kamena „Jokić“ sa šleperima nosivosti preko 20 tona koji ovim putem prenose ukrasni kamen.

Javna rasvjeta samo postoji na dionici puta Ćafa i Milati, dok kroz ostala sela ne postoji javna rasvjeta. Racionalno rješenje je da javna rasvjeta i snabdijevanje potrošača se realizuje duž puta samonosećim kablovima, kako bi se eliminisali suvišni troškovi i gubici na mreži i eventualni sporovi sa vlasnicima privatnih parcela.

AMANDMAN 10

U članu 20, posebni dio II, organizacioni kod 41506 - Uprava javnih radova (Kapitalni budžet 2022), kod programa 17 020 - Realizacija putne infrastrukture i niskogradnje, na potprogramu 17 020 K04 – Izgradnja lokalne infrastrukture, dodaje se sljedeća aktivnost:

17 020 K04 066 – Rekonstrukcija seoskog, asfaltiranog, nekategorisanog puta Komani – Bandići (preko Mokanja, Bijelih rudina i Malenze), za koju se opredjeljuju sredstva u iznosu od 800.000,00 €.

Istovremeno, kod potrošačke jedinice Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (organizacioni kod 40501), na programu 14 040 – Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom, na potprogramu 14 040 004 – Rezerve, na aktivnost 14 040 004 001 – Upravljanje sredstvima rezerve, umanjuje se izdatak 471-0 - Tekuća budžetska rezerva za iznos od 800.000,00 €.

U članu 2, u tabeli po primicima i izdacima, vrše se korekcije na način što se iznos “Rezerve” umanjuje za 800.000,00 €, dok se za isti iznos uvećava “Kapitalni budžet”.

U članu 3, u tabeli izdataka po vrstama i ekonomskoj klasifikaciji, vrše se korekcije sa odgovarajućim promjenama u zbiru izdataka.

OBRAZLOŽENJE:

Područje Komana i Bandića je specifičan krajolik opština Podgorice i Danilovgrada. Nalazi se na šestom kilometru od centra Podgorice prema Danilovgradu sa raznolikim reljefom. Prije više od 50 godina na tom području je aktivno živjelo više od 3.000 porodica koji su se bavili poljoprivredom i imali značajan stočni fond, uzgajali voće i povrće i vinograde. Pogešnim politikama ovo područje sa velikim potencijalima je značajno degradirano u svakom pogledu. Krajnje je vrijeme da na sistemski odgovoran način oživimo selo, a sa tim i područje Komana i Bandića koji za to ima sve prirodne pretpostavke. Ovaj dio Katunske nahije to odavno zaslužuju.

Lokalni put obuhvata sela Mokanje, Bijela rudina i Malenza, dužine 7 km i spaja selo Dolovi u Komanima, gdje se nalazi OŠ „Boško Radulović“ i Crkva Sv. Arhandela sa mjesnim grobljem, i bulevar Podgorica –Danilovgrad.

AMANDMAN 11

U članu 20, posebni dio II, organizacioni kod 41506 - Uprava javnih radova (Kapitalni budžet 2022), kod programa 19 032 – Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, nauke, kulture i sporta, na potprogramu 19 032 K01 – Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke, dodaje se sljedeća aktivnost:

19 032 K01 051 – Renoviranje OŠ „Boško Radulović“, Komani, za koju se opredjeljuju sredstva u iznosu od 200.000 €.

Istovremeno, kod potrošačke jedinice Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (organizacioni kod 40501), na programu 14 040 – Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom, na potprogramu 14 040 004 – Rezerve, na aktivnost 14 040 004 001 – Upravljanje sredstvima rezerve, umanjuje se izdatak 471-0 - Tekuća budžetska rezerva za iznos od 200.000€.

U članu 2, u tabeli po primicima i izdacima, vrše se korekcije na način što se iznos “Rezerve” umanjuje za 200.000€, dok se za isti iznos uvećava “Kapitalni budžet”.

U članu 3, u tabeli izdataka po vrstama i ekonomskoj klasifikaciji, vrše se korekcije sa odgovarajućim promjenama u zbiru izdataka.

OBRAZLOŽENJE:

Prvi počeci pismenosti u Komanima počinju od 1843. godine, kada je Sula Radov, plemenski kapetan i narodni mudrac, počeo sa opismenjavanjem komanskih momčadi. Škola je tada radila u privatnoj kući. Omer Pašini napadi na Crnu Goru i drugi bojevi sa Turcima prekinuli su rad ove škole i inicijativu za izgradnju nove škole u Komanima.

Izgradnja prve osnovne škole u Komanima je počela 1872. godine na inicijativu Sule Radova i drugih istaknutih Komana toga vremena. Škola je radila kao četvororazredna. Škola je prekinula sa radom 1876. godina kada je učitelj Jovan M. Radulović pošao u boj sa još nekoliko učenika, koji su imali između 15-18. godina. Ponovo je počela sa radom 1885. godine. Gradnja nove školske zgrade otpočela je 1910. godine, a osposobljena je za rad 1912. godine. Do 1945. godine zbog čestih ratova škola je prekidala sa radom. Do 1956. godine škola radi kao četvororazredna, 1957. godine kao šestorazredna, da bi od 1958. godine postala osmogodišnja škola.

U nekoliko navrata je vršena djelimična rekonstrukcija škole, međutim danas je ona u prilično zapuštenom stanju, bilo da se radi o samoj zgradi ili pratećim objektima i zato je neophodno renovirati.

AMANDMAN 12

U članu 20, posebni dio II, organizacioni kod 41506 - Uprava javnih radova (Kapitalni budžet 2022), kod programa 18 003 – Ekologija i priroda, na potprogramu 18 003 K01 – Projekti očuvanja životne sredine, dodaje se sljedeća aktivnost:

18 003 K01 043 – Dogradnja i rekonstrukcija vodovoda Komani - Bandići, za koju se opredjeljuju sredstva u iznosu od 800.000,00 €.

Istovremeno, kod potrošačke jedinice Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (organizacioni kod 40501), na programu 14 040 – Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom, na potprogramu 14 040 004 – Rezerve, na aktivnost 14 040 004 001 – Upravljanje sredstvima rezerve, umanjuje se izdatak 471-0 - Tekuća budžetska rezerva za iznos od 800.000,00 €.

U članu 2, u tabeli po primicima i izdacima, vrše se korekcije na način što se iznos “Rezerve” umanjuje za 800.000,00 €, dok se za isti iznos uvećava “Kapitalni budžet”.

U članu 3, u tabeli izdataka po vrstama i ekonomskoj klasifikaciji, vrše se korekcije sa odgovarajućim promjenama u zbiru izdataka.

OBRAZLOŽENJE:

Područje Komana i Bandića obuhvata veliku teritoriju opština Podgorice i Danilovgrada. Glavno snabdijevanje vodom je sa izvorišta Vučiji studenac. Vodovod je nekoliko puta dograđivan i rekonstruisan. Neophodno je da se izvorište i vodovodna mreža u potpunosti zaštiti kako bi imali sanitarno bezbjednu vodu i da se izvrši dogradnja za ona sela koja nemaju adekvatno vodosnabdijevanje.